

Poznáte nemocnicu v centre Bratislavy, kde pacienta považujú za hosťa?

KOSTOL KLÁŠTORA ČASTI NEMOCNICE MILOSRDNÝCH BRATOV NA NÁM. SNP

JUDr. Michal Tinák: „Boli sme neželaným dieťaťom a bolo treba preukázať, že máme miesto na trhu – vďaka svojej kvalite a zodpovednosti...“

Do nemocnice Milosrdní bratia v centre hlavného mesta ročne zamieri viac ako 217 000 pacientov. Za jej kvalitnými a vyhľadávanými zdravotníckymi službami stojí tím spolupracovníkov Hospitálskej rehole sv. Jána z Boha, ktorá nemocnicu prevádzkuje – na čele s riaditeľom i konateľom v jednej osobe **JUDr. Michalom Tinákom**, ktorý by o ceste k práci v nemocnici a pri jej obnove mohol pokojne napísať bestseller. Avšak to, čo

prežil, netúži speňažiť, ani bulvarizovať. Rozhovor pre mesačník in.ba napriek zaneprázdnenosti neodmietol.

Keď som mu pred autorizáciou materiálu telefonovala a nezdvíhal, myslela som si, že je na obede. Po chvíli prišla sms správa: „Prepáčte, bol som v kaplnke.“ Netají sa, že silu pre svoj náročný chlebiček čerpa práve v modlitbe, vo vzťahu s Bohom. Bez duchovného spojenia by sa jeho práca na vysoké

Milosrdní bratia sú v Bratislave prítomní už 340 rokov

O unikátnom útulku pre bezdomovcov i Roku rodiny svätého Jána z Boha, nemocnici v centre hlavného mesta a „nazrení“ do kláštora.

Milosrdných bratov ľudia poznajú najmä z ich nemocnice a kostola v centre Bratislavy. Hospitálska rehoľa sv. Jána z Boha sem zavítala v r. 1672 a okrem dvoch prerušení činnosti (v r. 1927 a 1950 – po násilnej likvidácii režimom) tu jej členovia už zostali. Za uplynulé vyše tri storočia zanechali v meste výrazné stopy, odvedli mnoho práce – najmä pre chorých a opustených. Po páde komunizmu s novým dychom rozvíjajú činnosť. Tento rok je pre nich Rokom rodiny sv. Jána z Boha. Uvedené fakty boli podnetom na rozhovor s priorom rehole bratom Jánom Karlíkom O. H.

■ *O činnosti vašich predchodcov informuje aj kronika rehole a kláštora. Čo sa z nej dá označiť za najzaujímavejšie, najdôležitejšie – zrealizované práve tu v Bratislave?*

V roku 1672 založil arcibiskup Juraj Szelepcsényi za mestskými hradbami, na dnešnom námestí SNP, malý hospic, lekáreň a kláštor s kaplnkou, do ktorého prišli z Viedne traja Milosrdní bratia. O 22 rokov neskôr v r. 1694 tu postavili prvú verejnú mužskú 60-lôžkovú nemocnicu.

V roku 1948 bola nemocnica zoštátnená a bratia ju museli opustiť. Až po revolúcii v r. 1989 sa mohli vrátiť do obnoveného kláštora spolu s prvými kandidátmi. Prvého

RIADITEĽ FAKULTNEJ NEMOCNICE
S POLIKLINIKOU MILOSRDNÍ BRATIA
JUDr. MICHAL TINÁK

obrátky dala len ťažko zvládnuť. Kedysi pôsobil ako úspešný komerčný právnik a advokát. Zoznámenie s rehoľníkom Fabiánom Máčejom, milosrdným bratom, mu radikálne zmenilo život. On sám úsmevne hovorí, že pôvodne prišiel vypomôcť na hodinu. A už sú to roky... Rehoľa, ktorá spravuje nemocnicu, potrebuje na jej čele skúseného manažéra, o ktorého sa môže

oprieť. A to, že ním Michal Tinák je, potvrdzuje aj prestížne vyznamenanie – stal sa čestným členom rehole, hoci je bez habitu a má rodinu. Hovorí, že niektoré spomienky viažu sa na jeho príchod do nemocnice prekryl čas. Iné sú však „nevymazateľné“ z pamäti. „Nemocnicu som začal viesť v období, ktoré nútilo jej manažment bojovať o zmluvy s poisťovňami, preukázať kvalitu zariadenia, nájsť si priestor na trhu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Bola to otázka, ako sa presadiť v čase, keď bolo u nás ešte veľmi málo neštátnych zariadení, a najmä takých, ktoré svoju právnickú subjektivitu spájajú s cirkvou. Boli sme vtedy neželaným dielom a bolo treba preukázať, že ľudia, ktorí v nemocnici pracujú, majú svoje miesto na trhu – vďaka kvalite, zodpovednosti, v čom nám pomáhali aj pacienti, lebo práve oni zbodnocovali prácu tohto personálu ako jedného z najlepších na Slovensku,“ vysvetľuje riaditeľ FN s P Milosrdní bratia JUDr. Michal Tinák, pričom zdôrazní, že nemocnica v súčasnej podobe je dielom všetkých tých, ktorí v nej pracujú

alebo pridali ruku „k dielu“. Zariadenie, ktoré vedie s tímom spolupracovníkov, bolo vlastne prvým cirkevným zdravotníckym zariadením (neštátnym) na Slovensku. Dnes má hospodársku, organizačnú i personálnu stabilitu. Vlni zaznamenalo medziročný nárast o vyše 3 000 pacientov. Pacienti, ktorí ju navštívia, vchádzajú do estetických klimatizovaných priestorov s prítažlivou architektúrou, ktorá umne spája starý trakt s novovybudovanou časťou. Päť lôžkových oddelení (chirurgické, interné, odd. anestézy a intenzívnej medicíny, liečebňa pre dlhodobo chorých, onkologické a paliatívne oddelenie), ktoré disponujú celkovo viac ako sto lôžkami, prijíma pacientov do izieb, ktoré sú porovnateľné s hotelovými. Každá z nich má kompletne sociálne vybavenie a dve až tri lôžka. To, čo je vo viacerých podobných zariadeniach vykazované ako nadštandard, vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou Milosrdní bratia je normou, pričom za tieto služby nie sú stanovené ani vyžadované príplatky. „Pacient je u nás skutočne hosťom a všetci sa mu aj tak venujú,“ – hlása nepísané pravidlo zariadenia. Podľa slov JUDr. Tináka sa to prejavuje aj tým, že „u nás v nemocnici každý pacient na lôžku dostane denne po obede koláčik a kávu, aby sa cítil ako hosť“. Túto vzácnu obyčaj sem z Rakúska „preniesol“ provinciál rehole z Rakúska Paulus Kohler.

„V hodnoteniach kvality sme dnes ako nemocnica na prvých miestach, vlni sme boli na druhom mieste z dvesto hodnotených subjektov na Slovensku,“ hovorí JUDr. Tinák a pokračuje: „V nemocnici poskytneme asi 180 000 ambulantných vyšetrení ročne, máme približne 120 lôžok, tridsať ambulancií a päť lôžkových oddelení. Snažíme sa pre pacientov vytvoriť príjemné prostredie: nielen nádhernou budovou, ale i prístupom. Môžem povedať, že dnes sme nemocnicou, o ktorú je najväčší záujem.“ Špecifický charakter nemocnice sa prejavuje aj v tom, že poskytujeme duchovnú službu pre pacientov rôznych vierovyznaní. Imobilní pacienti, ktorí majú záujem o denné bohoslužby

januára 1995 prevzala rehoľa nemocnicu ako prvé neštátne zariadenie na Slovensku, o osem rokov dokončila jej rekonštrukciu a dnes sme univerzitnou nemocnicou. Na rok slávime 340-ročné jubileum od jej založenia.

■ *Pred deviatimi mesiacmi ste v Bratislave otvorili unikátne denné centrum pre bezdomovcov a núdznych, aké v meste dlho chýbalo. Ako sa vám darí v tejto službe? Aké máte najbližšie plány?*

V Bratislave nie je núdza o chorých ľudí a odkázaných na cudziu pomoc. Službu týmto ľuďom nazývame hospitalitou. Toto naše poslanie sa nám darí plniť s pomocou i angažovanosťou mnohých dobrých spolupracovníkov a s Božou pomocou. Veľkou výzvou pre nás sú ľudia, ktorí žijú na bratislavských uliciach. Máme ich zaevidovaných už tritisíc. Okrem zdravotnej starostlivosti v našej nemocnici im poskytujeme v dennom centre – Domove sv. Jána z Boha – stravu, hygienu, sociálne poradenstvo, ošatenie a aj resocializáciu. Denne sem prichádza až 90 ľudí. Kapacita zariadenia je obmedzená počtom ľudí, ktorí sa o týchto núdznych starajú. Slovy Sv. písma povedané: „Žatva je veľká, robotníkov málo, pošte Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!“ O čo viac

PRIOR SLOVENSKEJ KOMUNITY MILOSRDNÝCH BRATOV
JÁN KARLIK PRINÁVŠTEVE PACIENTKY V NEMOCNICI

a nemôžu sa ich osobne zúčastniť, majú možnosť sledovať denne priamy prenos v izbách – prostredníctvom televízorov. Okrem toho je v tomto zariadení zabezpečená aj služba pre sluchovo postihnutých a na každom oddelení sú aj pracovníci ovládajúci posunkovú reč – v prípade potreby. Nemocničný bufet funguje ako chránené pracovisko. V zdravotníckom zariadení pracuje celkovo okolo 258 ľudí, niektorí na čiastočný úväzok. „Nikoho neodženieme od dveri nemocnice, naši lekári pozorne vnímajú hospitalitu, ktorá im je zverená a vystihuje ducha nemocnice. O dôležitých rozhodnutiach v nemocnici rozhoduje kolegiálne vedenie, ktoré pravidelne zasadá,“ doplnia riaditeľ. Na otázku, kde by rád videl nemocnicu o ďalších dvadsať či tridsať rokov, odpovie: „Chcel by som, aby v nej nedochádzalo k odludšteniu medicíny, zdravotníctva od poskytovateľov, aby sa nestala pretechnizovaným svetom, kde človek ostáva sám, síce s úžasnou technikou, ktorá mu predlži život, ale neumožní mu ho prežiť v láske. Chcel by som, aby to bola nemocnica ľudí, ktorí sa tu učia láske, aby pacienti vždy mohli povedať, že sa tu dobre cítia a želám si, aby tu naďalej zostal sklbený život vysokej profesionality a lásky prenášanej k pacientom.“ Michal Tinák naznačí aj sľubný záujem bratislavského magistrátu o ich aktivitu: „Mimoriadne si vážime, že primátor Milan Ftáčnik si našiel čas hovoriť s nami o možnej spolupráci. Zaujímal sa nielen o nemocnicu, ale prezentovali sme mu aj činnosť

denného centra pre bezdomovcov a núdznych, ktoré v Bratislave spravujú Milosrdní bratia. Načrtli sme možnosť i potrebu finančnej spolupráce v tejto oblasti. Spomínanému centru už pomáhajú mestské časti Staré Mesto i Nové Mesto (ponukou pracovných príležitostí, ktoré sú pre klientov útlukou terapiou), nádejame sa aj na spoluprácu s hlavným mestom. Prvé rokovanie s pánom primátorom nás potešilo, pretože v oblasti komunálnej politiky má bohaté skúsenosti.“

Apropo to, že spomínaná nemocnica vykonáva odbornú a kvalitnú prácu, ocenil na jej návšteve v minulých dňoch aj najvyšší predstavený rehole Milosrdných bratov br. Donatus Forkan z Ríma, pôvodom Ír. Pre zaujímavosť: rehoľa Milosrdní bratia má podobných zariadení na celom svete približne 300 (medzi nimi nie sú len nemocnice, ale aj centrá pre seniorov, drogovu závislých, ľudí trpiacich Alzheimerom atď.).

Význam nemocnice v samom centre Bratislavy symbolicky dokresľujú aj záverečné slová jej charizmatického riaditeľa, ktoré povie len tak akoby mimochodom, ale pritom v jednej vete zhŕňajú de facto celé tri storočia jej činnosti: „Kedysi, po svojom postavení v r. 1672, stála nemocnica na okraji mesta, za hradbami, dnes je v jeho úplnom centre.“

Andrea Eliášová

Foto: autorka a archív rehole MB

POHĽAD NA DOMOV SVÄTÉHO JÁNA Z BOHA V MČ NOVÉ MESTO, KDE SA MILOSRDNÍ BRATIA STARAJÚ O BEZDOMOVCOV A SOCIÁLNE ODKÁZANÝCH ĽUDI

zaangažovaných ľudí – Milosrdných bratov, spolupracovníkov, dobrovoľníkov i spolupracujúcich inštitúcií bude, o to ľudskejším, ohľaduplnejším, domácejším a bezpečnejším mestom sa môže stať naša Bratislava. Dôkazom toho je aj rozbiehajúca sa spolupráca so samosprávou mestskej časti Bratislava – Nové Mesto a sponzormi, vďaka ktorým realizujeme aktívne práce – čistenie ulíc. Chceme nadviazať spoluprácu aj s Bratislavským samosprávnym krajom, úradom práce a Dopravným podnikom Bratislava, a. s.

■ *Ako prežívate vo vašej komunite Rok rodiny svätého Jána z Boha, ktorý vyhlásil najvyšší predstavený rehole D. Forkan?*

Rok rodiny nášho zakladateľa osobne prežívam prehlbovaním povedomia našich spolupracovníkov, že nie sú len zamestnancami nemocnice, ale že znamenajú oveľa viac – spoluprácou na charizme hospitality tvoria spolu s ľuďmi zverenými im do starostlivosti Rodinu sv. Jána z Boha. Snažíme sa utužovať vzťahy napr. spoločnými oslavami na Vianoce alebo v deň sviatku zakladateľa našej rehole, duchovnými podujatiami, a takto sa vzájomne hlbšie spoznávame.

■ *V čom konkrétne by vám mohla pomôcť verejnosť, ľudia, ktorí by mali chuť, záujem, napríklad aj po prečítaní si rozhovoru? Ešte stále potrebujete dobrovoľníkov? Veľkým požehnaním pre ľudí odkázaných na cudziu pomoc by boli skúsení pedagógovia pri pracovnej terapii v záhrade, zámočnickej, stolárskej alebo krajčírskych dielni, so zvieratami, ale aj pri príprave stravy, čistení a upratovaní.*

Andrea Eliášová

Foto: autorka a archív MB